

Kontor for Erhvervsrettet Uddannelseslovgivning
Undervisningsministeriet
12. august 2014

Forslag
til
Lov om ændring af lov om produktionsskoler
(Ophævelse af revisionsbestemmelse m.v.)

§ 1

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 456 af 23. maj 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres "standser deres betalinger" til: "taget under rekonstruktionsbehandling".

2. I § 15, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres "§ 11 i lov om statsautoriserede og registrerede revisorer" til: "revisorloven".

3. Efter § 21 indsættes i *kapitel 7*:

"§ 21 a. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om at afgørelser ikke kan indbringes for ministeren."

§ 2

I lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler (Kompetencebevis m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 3 ophæves.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
- 1.1. Lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets indhold
- 2.1. Gældende ret
- 2.2. Undervisningsministeriets undersøgelse og overvejelser i forbindelse med revisionsklausul
- 2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund

Ved § 1, nr. 1, i lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler blev der indført en bestemmelse i § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler, hvorefter en produktionsskole ved afslutningen af et produktionsskoleforløb og efter drøftelse med deltageren skal udstede et kompetencebevis, der dokumenterer varighed og indhold af det konkrete forløb, og som dokumenterer de faglige kompetencer, som deltageren har opnået under produktionsskoleforløbet.

Lovforslaget var foranlediget af en aftale som den daværende regering (Venstre og Det Konservative Folkeparti) samt Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraterne indgik den 7. juli 2011 om "En styrket indsats over for unge ledige". Aftalen tog sigte på at igangsætte en række initiativer for at begrænse ungdomsarbejdsløshed og hjælpe unge under 30 år i uddannelse eller job.

Ved § 3 i lov nr. 270 af 27. marts 2012 blev der fastsat bestemmelse om, at undervisningsministeren fremsætter forslag om revision af den nævnte § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler i folketingsåret 2014 - 15.

Som følge af revisionsbestemmelsen lod Undervisningsministeriet Rambøll Management Consulting (Rambøll) gennemføre en evaluering af ordningen i perioden september 2012 til december 2013 for at undersøge, om den nye ordning har den tilsigtede virkning, og på den måde tilvejebringe grundlag for en viden, der kan indgå i den aftalte politiske drøftelse om kompetencebeviset.

På baggrund af evalueringen foreslås det med nærværende lovforslag, at § 3 i lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler, der omhandler revision af § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler, ophæves.

Samtidig foreslås foretaget tre ændringer af lov om produktionsskoler, som alle har karakter af lovtekniske rettelse som følge af ændringer i anden lovgivning.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

I folketingsåret 2014 – 15 skal undervisningsministeren fremsætte forslag til Folketinget om revision af § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler.

Lovens § 2, stk. 8, om kompetencebevis, og den nævnte bestemmelse om lovrevision blev indsat ved lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler. Det fremgår af bemærkningerne til nr. 4 i ændringsforslaget til lovforslaget, at undervisningsministeren senest i folketingsåret 2014-15 fremsætter forslag til revision af lovforslagets § 1, nr. 1, for Folketinget, med henblik på en vurdering af, om den foreslåede ordning skal videreføres eller ændres.

Formålet med lovændringen i 2012 var at sikre, at der som altovervejende udgangspunkt skal udstedes et kompetencebevis til deltageren ved afslutning af et produktionsskoleforløb.

Udarbejdelse af beviset sker efter drøftelse med skolen herom. Deltagere, som alene har gennemført et produktionsskoleforløb med en varighed på mindre end tre måneder, har dog mulighed for at afstå fra at modtage et kompetencebevis.

Kompetencebeviset skal dokumentere varigheden, indholdet og resultatet af det pågældende forløb, herunder meritgivende kombinationsforløb og eventuel praktik. Meningen med dette er, at beviset skal kunne forbedre den unges chancer for at få godskrevet sine realkompetencer i forbindelse med overgang til uddannelse eller beskæftigelse. Beviset skal også øge den unges muligheder for at indgå uddannelsesaftale med en virksomhed om en erhvervsuddannelse.

Det følger af bemærkningerne til § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler, at det er deltagernes faglige kompetencer, som skal dokumenteres i kompetencebeviset. Årsagen hertil var - og er fortsat - at kompetencebeviset ikke må udvikle sig til at fungere som en (negativ) skudsmålssbog, men derimod et egentligt kompetencebevis, der kan styrke den unges muligheder for efter et produktionsskoleforløb at få en uddannelsesaftale med en virksomhed eller opnå en positiv vurdering af faktiske kompetencer i forhold til uddannelse eller job.

For at styrke indholdet og kvaliteten af kompetencebeviset er undervisningsministeren i § 2, stk. 10, i lov om produktionsskoler bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om fastsættelse af kompetencemål i deltagerens forløbsplan til brug for udstedelsen af kompetencebeviset. Kompetencemålene skal være udtryk for, hvilke kompetencer deltageren skal søge at opnå. Der kan være tale om både faglige mål og mål, der styrker personlige og sociale kompetencer.

Kompetencebevis udformes i overensstemmelse med den formular, der indgår som bilag 1 til bekendtgørelsen om indhold og tilrettelæggelse af produktionsskoleforløb, jf. bekendtgørelse nr. 758 af 2. juli 2012.

Som det fremgår af formularen, skal der i kompetencebeviset angives de specifikt faglige kompetencer, deltageren har opnået, herunder de eventuelt tilknyttede personlige og sociale kompetencer.

Som eksempel:

Deltageren kan *under vejledning* tilberede frokostretter og salater.

Deltageren kan *i samarbejde* med andre tilberede frokostretter og salater.

Deltageren kan *selvstændigt og i samarbejde* med andre tilberede frokostretter og salater.

Det kan af kompetencebeviset fx fremgå, at deltageren kan "*fremstille en salatbar på et kyndigt niveau, overholde hygiejneregler på rutineret niveau og opretholde personlig hygiejne på kompetent niveau*".

Produktionsskolen kan derimod ikke alene angive, at en deltager kan "*opretholde personlig hygiejne på kompetent niveau*", hvis det ikke har sammenhæng med de faglige kompetencer, som skal tilsigtes opnået med forløbet.

Dermed kan det af kompetencebeviset fremgå hvilke sociale og personlige kompetencer, der er styrket, når det beskrives i forbindelse med de faglige kompetencer, som deltageren har opnået.

2.2. Undervisningsministeriets undersøgelse og overvejelser i forbindelse med revisionsklausul

På baggrund af revisionsklausulen lod Undervisningsministeriet Rambøll Management Consulting (Rambøll) gennemføre en evaluering af ordningen i perioden september 2012 til december 2013 for at undersøge, om den nye ordning har den tilsigtede virkning, og på den måde at tilvejebringe grundlag for en viden, der kan indgå i den politiske vurdering af effekterne af lovgivningen om kompetencebeviset.

Evalueringens konklusioner er baseret på spørgeskema- og interviewdata, der er indsamlet løbende blandt ledere og medarbejdere på produktionsskolerne, blandt tidligere deltagere på produktionsskoler og fra virksomheder og uddannelsessteder. Der er tillige anvendt data fra Indberetningsportalen og Ungedatabasen. Indberetningsportalen blev etableret til formålet, så produktionsskolerne meget enkelt kunne foretage en netbaseret indberetning af, hvor mange deltagere der ikke modtog et kompetencebevis efter et produktionsskoleforløb og hvorfor. Ungedatabasen er et fælles datagrundlag mellem Undervisningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet om uddannelses- og beskæftigelsesstatus for unge mellem 15 og 30 år.

Det er Rambølls samlede vurdering, at:

- Samtlige produktionsskoler udsteder kompetencebeviser, der lever op til lovgivningens indholdsmæssige krav, når det gælder beskrivelsen af deltagernes faglige kompetencer.
- Der er blandt ledere og medarbejdere forskellige opfattelser af, hvor stor vægt, der bør lægges på beskrivelsen af deltagernes personlige og sociale kompetencer. En mindre andel af skolerne

udarbejder i forbindelse med kompetencebeviset separate beskrivelser af deltagernes personlige og sociale kompetencer, hvilket ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne om ordningen.

- Evalueringen viser, at skolerne ikke fuldt ud er lykkedes med at udstede kompetencebeviser til alle deltagere i overensstemmelse med lovens bestemmelser. Produktionsskolerne har via Indberetningsportalen oplyst, at der blandt de elever, der har deltaget i produktionsskoleforløb i perioden august 2012 - november 2013, var 1.602 deltagere, som ikke modtog kompetencebevis efter et produktionsskoleforløb. Det fremgår af tal fra Ungedatabasen, at der i perioden for dataindsamlingen var 8.425 unge, der havde afsluttet et produktionsskoleforløb. Dette tal er imidlertid forbundet med en vis usikkerhed og må forventes at kunne være noget højere.
- Hovedparten af de elever, der ikke har modtaget et kompetencebevis, har deltaget i korte forløb med en varighed på mindre end tre måneder. I forhold til de korte forløb af en varighed på mindre end tre måneder er det relativt få deltagere, der af egen drift fravælger kompetencebeviset. Der er indikationer af, at skolerne ikke konsekvent får informeret alle deltagere om, at de har krav på at få udstedt et kompetencebevis. Cirka en fjerdedel af de deltagere, der ikke har modtaget et kompetencebevis, har gennemført produktionsskoleforløb med en varighed på over tre måneder. Når en mindre del af deltagerne på de lange produktionsskoleforløb ikke har modtaget et kompetencebevis, skyldes det blandt andet, at en del deltagere afbryder skoleforløbet, før det er planlagt at skulle slutte.
- Den administrative implementering er forløbet relativt gnidningsfrit, og der er i løbet af det første halve år etableret et organisatorisk set-up, der sikrer en enkel administration af ordningen. Ud fra en ressourcemæssig betragtning er konklusionen, at størstedelen af skolerne vurderer, at ordningen ikke har medført et øget ressourceforbrug. Omtrent en tredjedel af skolerne vurderer dog, at ordningen med kompetencebeviser har øget ressourceforbruget, og peger på, at den er mere tidskrævende at administrere end den lokale praksis, der blev anvendt før indførelsen af ordningen.
- Produktionsskolerne er samlet set positive i deres vurdering af kompetencebevisets relevans og anvendelighed. Dette billede bekræftes af deltagerne. Det er således ganske få, der aktivt takker nej til beviset. Der er imidlertid stadig en meget stor andel - 9 ud af 10 deltagere - der ikke er bevidste om, hvad de kan bruge beviset til. Kun få tidligere deltagere har konkrete erfaringer med at anvende kompetencebeviset efter, at de har afsluttet produktionsskoleforløbet.
- Produktionsskolerne oplever, at indførelsen af kompetencebeviser desuden har bidraget til at skærpe arbejdet med forløbsplanerne. Hovedparten af de interviewede ledere og medarbejdere vurderer, at skærpelsen af arbejdet med forløbsplanerne har bidraget til at styrke kvaliteten, fordi forløbet i højere grad målrettes den enkeltes behov, samt hvordan læring og progression bliver tydelig.
- Der kan på baggrund af evalueringen kun drages forsigtige konklusioner om kompetencebevisets betydning for de unges selvtillid og motivation til videre uddannelser. Evalueringen viser, at

kompetencebeviset, når det bringes i spil og får en integreret plads i skolernes arbejde med forløbsplaner og synliggørelse af opnåede kompetencer, kan bidrage til at bringe de unges læring og faglige progression endnu mere i fokus end tidligere. Skolerne vurderer, at dette til en vis grad har en effekt på primært deltagerens faglige selvtillid og sekundært deres motivation for at tage en ungdomsuddannelse.

- Det konkluderes i evalueringen, at kompetencebeviserne i overensstemmelse med hensigten bidrager til at styrke en mere systematisk dokumentation af opnåede kompetencer. Evalueringen viser imidlertid også, at kompetencebeviset endnu kun i enkeltstående tilfælde har haft en effekt, der rækker udover produktionsskolen, og dermed har påvirket virksomheder og uddannelsessteder. Der er blandt uddannelsesinstitutioner såvel som virksomheder et meget begrænset kendskab til ordningen med kompetencebeviser, og det er derfor endnu for tidligt at vurdere, om kompetencebeviset har potentiale til at styrke aftagernes anerkendelse af kompetencer opnået på produktionsskoler.

Samlet set viser evalueringen, at der både blandt produktionsskoler og virksomheder og uddannelsessteder peges på, at det er u hensigtsmæssigt, hvis arbejdet med kompetencebeviset overvejende fokuserer på deltagerens faglige kompetencer på bekostning af et fokus på deltagerens personlige og sociale kompetencer. Aftagerne udtrykker entydigt, at de efterspørger et kompetencebevis, der vægter beskrivelsen af deltagerens personlige og sociale kompetencer højt.

Undervisningsministeriet finder på baggrund af konklusionerne i Rambølls undersøgelse ikke, at der er grund til at foretage indholdsmæssige ændringer i loven på nuværende tidspunkt.

Undervisningsministeriet vurderer dog, at der er behov for at vejlede produktionsskolerne vedrørende beskrivelsen af deltagerens opnåede kompetencer og vil i samarbejde med Produktionsskoleforeningen igangsætte udviklingsarbejdet med fokus på, hvorledes styrkede personlige og sociale kompetencer med betydning for de faglige kompetencer kan beskrives i kompetencebeviset.

Aftalekredsen blev orienteret om evalueringen ved undervisningsministerens brev af 14. februar 2014, og evalueringen blev offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside den 17. februar 2014.

Den foreslåede ordning

Det foreslås at ophæve § 3, i lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler. De gældende regler om kompetencebevis ændres således ikke.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 12. august 2014 til den 9. september 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Danske Erhvervsskoler - Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Handicaporganisationer, Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolelederne i Danmark, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forstanderkredsen for produktionsskoler og produktionshøjskoler, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Handelsskolernes Lærerforening, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen af Produktionsskoleledere, Landsorganisationen i Danmark, Lederne, Nationalt Center for Kompetenceudvikling, Produktionsskoleforeningen, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Uddannelsesforbundet, Ungdomsskoleforeningen og UU Danmark.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at de tidligere regler om betalingsstandsning er blevet ophævet, hvorefter begrebet "betalingsstandsning" er blevet erstattet af "rekonstruktionsbehandling", jf. lov nr. 718 af 25. juni 2010.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at § 11 i den ophævede lov om statsautoriserede og registrerede revisorer er afløst af revisorlovens § 24, jf. lov nr. 468 af 17. juni 2008.

Til nr. 3

Det foreslås med bestemmelsen, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af styrelser under Undervisningsministeriet ikke kan påklages til ministeriet. Hvis klageadgangen ikke afskæres, kan der fastsættes regler om fremgangsmåde ved indgivelse af klager, herunder at en klage først skal sendes til styrelsen, der så skal vurdere sagen med henblik på om afgørelsen skal ændres eller klagen sendes videre til ministeriet med styrelsens udtalelse.

Bestemmelsen sikrer, at undervisningsministeren med henblik på en effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne kan henlægge opgaver til styrelser på ministeriets område.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at afskære klageadgang, der i øvrigt følger af lovgivningen. Det forventes, at bl.a. opgaver vedrørende tilsyn og administration af tilskud, herunder til specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, henlægges til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

Bestemmelsen indføres for at bringe produktionsskoleloven i overensstemmelse med den nyeste lovgivningspraksis på Undervisningsministeriets område.

Til § 2

Til nr. 1

Lovrevisionsbestemmelsen i § 3 i lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler foreslås ophævet. Den gældende bestemmelse i § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler om udstedelse af kompetencebevis forventes opretholdt uændret.

Der henvises til afsnit 2 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Til § 3

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2015.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 456 af 23. maj 2012, foretages følgende ændringer:
<p>§ 12. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Børne- og undervisningsministeren kan for skoler, der ikke følger bestemmelserne i denne lov, de regler eller aftaler, jf. § 14, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, eller børne- og undervisningsministerens påbud, jf. § 8, stk. 1, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Børne- og undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for skoler, som begæres erklæret konkurs eller standser deres betalinger, eller når der i øvrigt er fare for, at en skoles virksomhed må indstilles. <i>Stk. 4-6. ---</i></p>	<p>1. I § 12, <i>stk. 3, 2. pkt.</i>, ændres "standser deres betalinger" til: "taget under rekonstruktionsbehandling".</p>
<p>§ 15. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i § 11 i lov om statsautoriserede og registrerede revisorer. Bestyrelsen må endvidere ikke antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang. Opfylder revisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan Børne- og undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor. <i>Stk. 4-6. ---</i></p>	<p>2. I § 15, <i>stk. 3, 1. pkt.</i>, ændres "§ 11 i lov om statsautoriserede og registrerede revisorer" til: "revisorloven".</p>
	3. Efter § 21 indsættes i <i>kapitel 7</i> :

	"§ 21 a. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om at afgørelser ikke kan indbringes for ministeren."
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov nr. 270 af 27. marts 2012 om ændring af lov om produktionsskoler (Kompetencebevis m.v.) foretages følgende ændring:</p>
<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Børne- og undervisningsministeren fremsætter forslag om revision af § 2, stk. 8, i lov om produktionsskoler som affattes ved denne lovs § 1, nr. 1, i folketingsåret 2014-15.</p>	<p>1. § 3 ophæves.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Loven træder i kraft den 1. januar 2015.</p>